

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT

Rotel 2
Doha 10

DOM

2022-02-04
meddelad i
Östersund

Mål nr: B 3846-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

PER Daniel Joakim Englund, 19790927-7811
Box 300
733 25 Sala

Offentlig försvarare:

Advokat Miran Crnalic
Advokatbyrån Bodström & Partners
Stockholm AB
Box 3431
103 68 Stockholm

Offentlig försvarare genom substitution:

Advokat Anders Sjögren
Advokatbyrån Bodström & Partners
Stockholm AB
Box 3431
103 68 Stockholm

Åklagare

Extra åklagare Jon Jonasson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Östersund
Box 488
831 26 Östersund

Målsägande

1. Patrik Andersson
Vallsundsvägen 25 B
832 96 Frösön

Företrädd av åklagaren

2. Stefan Nerpin
Storgatan 64 C Lgh 1101
831 33 Östersund

Företrädd av åklagaren

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Storgatan 6

Telefon

063-15 06 00

Öppettider

måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress

Box 708
831 28 Östersund

E-post

ostersunds.tingsratt@dom.se

Webbplats

www.ostersundstingsratt.domstol.se

3. Sverker Svensson
Näldenvägen 7
835 40 Nälden

Företrädd av åklagaren

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Olaga hot, 4 kap 5 § 1 st brottsbalken
2020-12-30
2. Mordbrand, 13 kap 1 § 1 st brottsbalken
2020-12-29 -- 2020-12-30
3. Hot mot tjänsteman, 17 kap 1 § 1 st brottsbalken
2020-11-25 -- 2020-11-27 (3 tillfällen)
4. Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 1 § 1 st och 4 §
1 st lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål
2020-12-30

Påföljd m.m.

Fängelse 5 år

Skadestånd

1. Patrik Anderssons skadeståndsyrkande avslås.
2. Stefan Nerpins skadeståndsyrkande avslås.
3. Per Englund ska betala skadestånd till Sverker Svensson med 10 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 augusti 2021 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. Beslaget av två skor ska bestå tills domen vunnit laga kraft. Därefter ska godset utlämnas till Per Englund (Polismyndigheten Region Nord; beslagsliggare 2021-5000-BG1115, nr 1).
2. I beslag tagen kniv förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Nord; beslagsliggare 2020-5000-BG162000, nr 1).

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna i det rättspsykiatriska utlåtandet, undantaget första sidan, och yttrandet från Rättsliga rådet, undantaget första sidan, ska bestå i målet.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Rotel 2
Doha 10

DOM
2022-02-04

Mål nr: B 3846-20

Ersättning

1. Miran Crnalic får ersättning av staten med 128 340 kr. Av beloppet avser 76 306 kr arbete, 23 100 kr tidsspillan, 3 266 kr utlägg och 25 668 kr mervärdesskatt.
2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.

Övrigt

Per Englunds yrkande om ersättning för utlägg i samband med rättspsykiatrisk utredning avslås.

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Per Englund döms för grov mordbrand, olaga hot, brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål samt för hot mot tjänsteman vid fem tillfällen enligt nedanstående gärningspåståenden. Åklagaren har också framställt särskilda yrkanden vilka redovisas i anslutning till sammanhörande ansvarsyrkande. Målsägandena Patrik Andersson, Stefan Nerpin och Sverker Svensson har framställt skadeståndsanspråk vilka redovisas nedan. Per Englunds inställning till yrkandena redovisas i anslutning till dessa.

Per Englund har för egen del yrkat ersättning med 160 kr vilket avser fakturerad kostnad om 100 kr i samband med rättspsykiatrisk undersökning från Region Västra Götaland samt fakturerad påminnelseavgift om 60 kr. Han har som grund för sitt yrkande angett att det inte är rimligt att han ska stå kostnaden för en undersökning som tingsrätten förordnat om.

Åtalspunkt 1 - Grov mordbrand, 13 kap 2 § brottsbalken

”Per Englund har anlagt en brand i fastigheten Pantbanken 3, Jane Doe, Prästgatan 44, Östersunds kommun genom att med hjälp av tändvätska och toalettpapper tända eld i ett förvaringsutrymme på baksidan av fastigheten. Det hände mellan den 29 december 2020 och den 30 december 2020. Branden innebar fara för annans liv eller hälsa samt för omfattande förstörelse av andras egendom.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom branden anlagts i ett tätbebyggt samhälle, där den lätt kunde sprida sig, samt inneburit fara för flera människor och för egendom av särskild betydenhet.

Per Englund begick gärningen med uppsåt.”

Per Englund har erkänt ansvar för mordbrand av normalgraden men med begränsningen att branden endast har inneburit fara för förstörelse av det fristående huset på Prästgatan 44, dvs. ”Jane Doe-huset”.

Åklagaren har framställt ett särskilt yrkande om att skor beslagtagna från Per Englund ska bestå till dess domen vinner laga kraft och att godset därefter ska återlämnas till honom (beslagsliggare 2021-5000-BG1115 punkten1).

Per Englund har inte haft något att erinra mot åklagarens särskilda yrkande.

Åtalspunkt 2.1 – Olaga hot, 4 kap 5 § första stycket brottsbalken

”Per Englund har hotat Patrik Andersson och Stefan Nerpin genom att, i samband med att målsägandena försökte ingripa mot honom med anledning av brott, sätta handen innanför jackan och uppge att han är beväpnad. Det hände den 30 december 2020 på Storgatan, Östersunds kommun.

Hotet var sådant att Patrik Andersson och Stefan Nerpin kunde förväntas känna allvarlig rädsla för sin säkerhet till person.

Per Englund begick gärningen med uppsåt.”

Per Englund har förnekat brott.

Patrik Andersson har yrkat att Per Englund ska förpliktas att utge skadestånd till honom med 8 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 30 december 2020 till dess full betalning sker.

Stefan Nerpin har yrkat att Per Englund ska förpliktas att utge skadestånd till honom med 7 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 30 december 2020 till dess full betalning sker.

Per Englund har bestritt skadeståndsskyldighet gentemot både Patrik Andersson och Stefan Nerpin men vitsordat sättet att beräkna ränta som skäligt i och för sig.

Åtalspunkt 2.2 - Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 1 § första stycket och 4 § första stycket lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

”Per Englund har haft en kniv på allmän plats trots att det inte var befogat. Det hände den 30 december 2020 på Hamngatan, Östersund, Östersunds kommun. Per Englund begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet.”

Per Englund har vidgått att han innehaft en kniv i en väska och på den tid och plats som åklagaren påstått men bestritt ansvar för brott.

Åklagaren har framställt ett särskilt yrkande om att en kniv ska förverkas från Per Englund enligt 5 § lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål (beslagsliggare 2020-5000- BG162000 punkten 1).

Per Englund har medgett åklagarens särskilda yrkande om förverkande.

Åtalspunkterna 3.1 – 3.5 - Hot mot tjänsteman, 17 kap 1 § första stycket brottsbalken

Åtalspunkt 3.1

”Per Englund har angripit läkaren Sverker Svensson med hot om våld för att hämnas för beslut om rättspsykiatrisk vård eller innehåll i vården som Sverker Svensson fattat eller förmå honom att fatta sådana beslut. Det hände den 25 november 2020 i Örebro eller Sundsvall, Sverige. Per Englund har skickat SMS till Sverker Svensson med hot om våld mot honom, hans barn och hans egendom. Hotet har hos Sverker Svensson framkallat allvarlig fruktan för säkerhet till person och egendom. Per Englund begick gärningen med uppsåt.”

Åtalspunkt 3.2

”Per Englund har angripit läkaren Sverker Svensson med hot om våld för att hämnas för beslut om rättspsykiatrisk vård eller innehåll i vården som Sverker

Svensson fattat eller förmå honom att fatta sådana beslut. Det hände den 26 november 2020 i Örebro eller Sundsvall, Sverige. Per Englund har skickat SMS till Sverker Svensson med hot om våld mot honom och hans egendom. Hotet har hos Sverker Svensson framkallat allvarlig fruktan för säkerhet till person och egendom. Per Englund begick gärningen med uppsåt.”

Åtalspunkt 3.3

”Per Englund har angripit läkaren Sverker Svensson med hot om våld för att hämnas för beslut om rättspsykiatrisk vård eller innehåll i vården som Sverker Svensson fattat eller förmå honom att fatta sådana beslut. Det hände den 27 november 2020 ca kl. 06.42 i Örebro eller Sundsvall, Sverige. Per Englund har skickat SMS till Sverker Svensson med hot om våld mot honom. Hotet har hos Sverker Svensson framkallat allvarlig fruktan för säkerhet till person. Per Englund begick gärningen med uppsåt.”

Åtalspunkt 3.4

”Per Englund har angripit läkaren Sverker Svensson med hot om våld för att hämnas för beslut om rättspsykiatrisk vård eller innehåll i vården som Sverker Svensson fattat eller förmå honom att fatta sådana beslut. Det hände den 27 november 2020 ca kl. 07.10 i Örebro eller Sundsvall, Sverige. Per Englund har skickat SMS till Sverker Svensson med hot om våld mot honom. Hotet har hos Sverker Svensson framkallat allvarlig fruktan för säkerhet till person. Per Englund begick gärningen med uppsåt.”

Åtalspunkt 3.5

”Per Englund har angripit läkaren Sverker Svensson med hot om våld för att hämnas för beslut om rättspsykiatrisk vård eller innehåll i vården som Sverker Svensson fattat eller förmå honom att fatta sådana beslut. Det hände den 27 till den 28 november 2020 i Örebro eller Sundsvall, Sverige. Per Englund har skickat SMS

till Sverker Svensson med hot om våld mot honom och hans egendom. Hotet har hos Sverker Svensson framkallat allvarlig fruktan för säkerhet till person och egendom. Per Englund begick gärningen med uppsåt.”

Per Englund har förnekat samtliga gärningar avseende hot mot tjänsteman. Han har såvitt tingsrätten förstått medgett att han skickat i vart fall vissa av telefonmeddelandena till Sverker Svensson men uppgett att syftet varit att reta honom och inte att framkalla allvarlig fruktan för hans säkerhet till person eller egendom.

Sverker Svensson har yrkat att Per Englund ska förpliktas att utge skadestånd till honom med 20 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämningsansökan, dvs. den 31 augusti 2021, till dess full betalning sker.

Per Englund har bestritt skadeståndsskyldighet med vitsordat sättet att beräkna ränta som skäligt i och för sig.

UTREDNING

Per Englund har hörts.

Åklagaren har som muntlig bevisning avseende åtalpunkt 1 åberopat vittnesförhör med Björn Wickholm, Henrik Jönsson och Erik Wocalewski, avseende åtalpunkt 2 målsägandeförhör med Patrik Andersson och Stefan Nerpin samt avseende åtalpunkterna 3.1-3.5 målsägandeförhör med Sverker Svensson.

Åklagaren har som skriftlig bevisning avseende åtalpunkt 1 åberopat händelserapport, sakkunnigutlåtande, fotografier, protokoll över brandorsaksundersökning, tidslinje över Per Englunds rörelser i tiden före och efter branden, fotografier från övervakningskameror och en privatperson, kvitto, skriftligt erkännande från tilltalad, avrapporteringspm (analys av Ipad och telefon), tjänsteanteckning kameraövervakning, kostnadsbedömning, utrymningspm, Östersunds kommuns detaljplan för Pantbanken 2, 3 och 4 samt regeringens beslut den 31 oktober 2019 om prövning av överklagande av detaljplan för fastigheterna Pantbanken 2, 3 och 4.

Åklagaren har som skriftlig bevisning avseende åtalspunkterna 2.1-2.2 åberopat händelserapport och beslagsprotokoll samt avseende åtalspunkten 3.1-3.5 utskrift av sms och förteckning över telefonnummer.

Per Englund har avseende åtalspunkt 1 som skriftlig bevisning åberopat anmälan och sammanfattande PM.

DOMSKÄL

Bakgrund

Per Englund dömdes 2016 till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning. Den rättspsykiatriska vården skedde på en klinik i Sundsvall på uppdrag av Region Jämtland Härjedalen där målsäganden Sverker Svensson arbetar som cheföverläkare för psykiatri. Per Englund har framfört sitt missnöje över vården till Sverker Svensson vid flera tillfällen och begärt att han ska få byta vårdklinik. Han har även överklagat beslut som fattats om att han inte ska skrivas ut från rättspsykiatri. Han har vid ett par tillfällen avvikit från vården vid rättspsykiatriska kliniken. Vid ett av tillfällena för avvikelse begick han brottet hot mot tjänsteman mot cheföverläkaren Sverker Svensson vilket han dömdes för år 2019. Per Englund har vidgått att han i slutet av november 2020 skickat i vart fall några av de sms som åklagaren menar utgör hot mot Sverker Svensson och uppgett att agerandet berodde på att han kände missnöje över att Sverker Svensson inte genomförde byte av vårdklinik.

Enligt Per Englunds egna uppgifter, vilka tingsrätten inte funnit anledning att ifrågasätta, hade han i slutet av 2020 avvikit från rättspsykiatriska kliniken i Sundsvall därför att han var desperat för att få till stånd en förändring av vården. Han hade enligt egna uppgifter slutligen kommit fram till att han behövde begå ett allvarligt brott för att på så sätt kunna bli häktad och därigenom få tillstånd en ny rättspsykiatrisk utredning. Inledningsvis var hans plan att begå ett narkotikabrott och han hade hittat en person i Östersund som kunde möjliggöra detta. Detta var anledningen till att han reste till Östersund. Han kom dock efterhand fram till att ett narkotikabrott inte med

tillräcklig säkerhet skulle få honom häktad och han bestämde sig därför för att istället begå en mordbrand.

Vid jul/nyår 2020 befanns sig alltså Per Englund i Östersund. Han hade bokat hotellrum på dels hotell Jämteborg, dels hotell Z under falsk identitet. Målsägandena Patrik Andersson och Stefan Nerpin var ägare till var sitt av de två nämnda hotellen. Patrik Andersson och Stefan Nerpin kom den 30 december 2020, dvs. dagen efter branden på Prästgatan 44, fram till att det fanns anledning att misstänka att Per Englund tagit viss egendom från hotell Z samt avsåg att inte betala för sina hotellnätter som han bokat med falska uppgifter. De beslutade sig därför för att konfrontera Per Englund. I samband med konfrontationen ska det av åklagaren påstådda hotet mot dem ha skett. När Per Englund senare förhördades angående misstanke om olaga hot erkände han att han tänt eld på huset på Prästgatan 44.

Åtalspunkt 1 - mordbrand

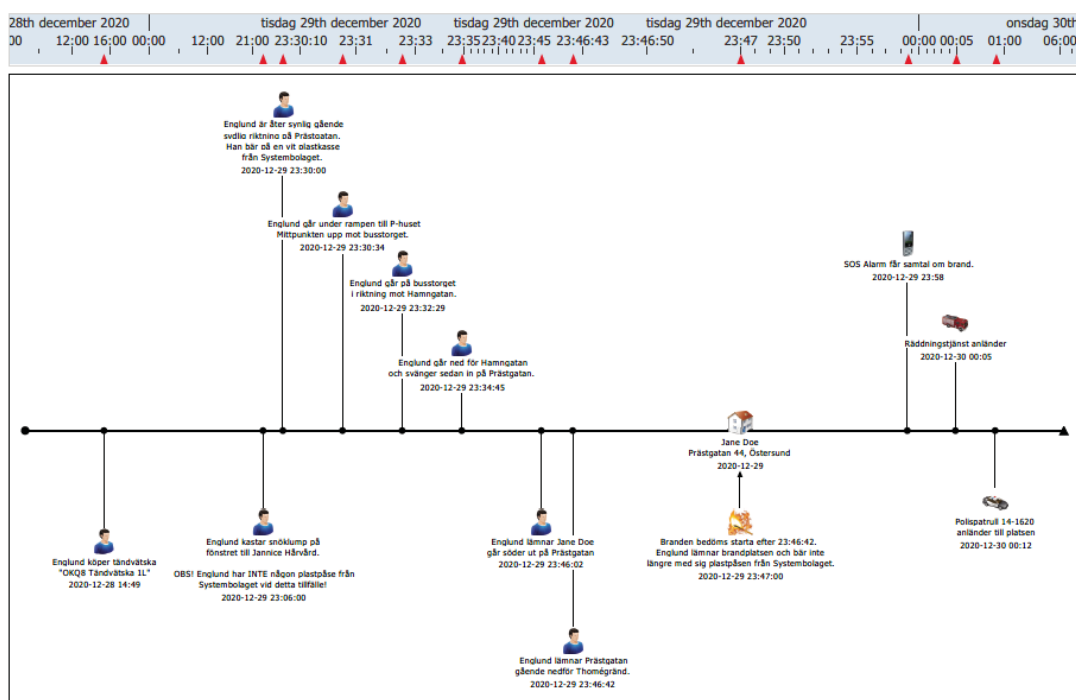
Per Englunds uppgifter

Per Englund har i förhör erkänt att han vid midnatt den 29 december 2020 startade en brand i huset på Prästgatan 44 som resulterade i att huset totalförstördes. Han har angående händelseförloppet berättat i huvudsak följande. På grund av att han vantrivdes på psykiatriska kliniken i Sundsvall och då han trots olika försök att få byta klinik inte lyckats med detta såg han ingen annan utväg än att antingen ta sitt liv eller begå ett brott. Eftersom han inte ville skada någon person och då han ansåg att brottet mordbrand var ganska lätt att begå bestämde han sig för att utföra en sådan gärning. Han hade tidigare letat efter en byggnad att sätta eld på. Eftersom huset på Prästgatan 44 hade en innergård så tyckte han att huset var ett lämpligt objekt då han skulle kunna agera ostört och risken för upptäckt var låg. Han hade redan den 28 december 2020 köpt tändvätska på OKQ8. Han höll först in tändvätska genom ett galler på en dörr men lyckades inte få igång någon brand. Han återvände därför till sitt hotellrum och hämtade toalettpapper. När han återkom till huset på Prästgatan 44 tände han eld på toalettpappret och slängde in det genom gallret vilket fick materialet att antända. Han promenerade sedan tillbaka till hotellet. Tanken var att han skulle gå tillbaka till huset på Prästgatan 44 för att kontrollera att branden tagit sig men när han ca 30 minuter

efter att han lämnat huset kände lukten av brandrök så förstod han därför att så var fallet. När han vaknade på morgonen den 30 december 2020 hade han fått ett sms från räddningstjänsten om branden och en uppmaning om att man skulle hålla sig inomhus på grund av brandröken. Han förstod att detta berodde på hans gärning.

Vad som inledningsvis är klarlagt

Genom Per Englunds uppgifter samt återopad händelserapport, bilder och film från övervakning, tidslinje över Per Englunds rörelser i tiden före och efter branden, kvitto och fotografier från OKQ8 är det helt klarlagt att det är Per Englund som är gärningsman. Den av åklagaren återopade bevisningen ger ett mycket gott stöd för att händelseförloppet överensstämmer med den av åklagaren upprättade tidslinjen, se nedan.

Det hus som Per Englund tände eld på var en restaurang som vid den aktuella tidpunkten var stängd. Utifrån den utredning som presenterats är det inget som tyder på att det förelåg fara för att någon människas hälsa eller liv i just den byggnad där branden startade. Det är dock klarlagt att branden faktiskt har inneburit fara för omfattande förstörelse av annans egendom och att Per Englunds direkta avsikt var att

åstadkomma just detta genom sitt handlande. Den byggnad som totalförstördes hade enligt ett värderingsutlåtande ett värde om ca 4 000 000 kr och en återuppbyggnad skulle enligt återopad kostnadsbedömning uppgå till ca 5 500 000 kr exklusive moms. Av den återopade bevisningen, bland annat regeringens beslut gällande detaljplan samt Östersunds kommuns beslut om detaljplan för den brandhärjade och de närliggande fastigheterna, anges att den aktuella byggnaden bedömdes vara av kulturhistoriskt särskilt värdefullt och värdebärande för riksintresset för kulturmiljövård. Det får därmed anses styrkt att branden inneburit fara för omfattande förstörelse av annans egendom. Det är därmed klarlagt att Per Englund gjort sig skyldig till mordbrand.

Åklagaren har emellertid påstått att Per Englunds agerande även inneburit fara för omfattande förstörelse av byggnaderna som fanns runt om den nedbrunna, dvs. Prästgatan 44 E i sydlig riktning, Prästgatan 44 B-D i västlig riktning och Prästgatan 42 B-D i nordlig riktning, samt fara för människors liv eller hälsa. Tingsrätten har därmed inledningsvis att pröva om åklagaren styrkt detta samt därefter ta ställning till hur gärningen ska rubriceras.

Är den av åklagaren påstådda gärningen styrkt i sin helhet, dvs. utöver vad Per Englund erkänt?

Ansvar enligt straffbestämmelsen om mordbrand förutsätter att gärningsmannen har anlagt en brand och att branden ska ha inneburit fara för annans liv eller hälsa, eller för omfattande förstörelse av annans egendom (jfr. 13 kap. 1 § brottsbalken). Som framgår ovan har tingsrätten funnit det styrkt att förutsättningarna för att döma Per Englund för mordbrand i och för sig är uppfyllda. Det har dock betydelse för bedömningen av straffvärdet och rubriceringen om gärningen anses styrkt utöver vad som angetts ovan, dvs. även innefattat fara för annans liv eller hälsa samt fara för förstörelse av egendom utöver den eldhärjade byggnaden.

Den fara som avses i straffbestämmelsen avser konkret fara, dvs. att fara har förelegat i det enskilda fallet. Konkret fara för en viss följd brukar anses föreligga om det var både möjligt och i tillräcklig grad plausibelt att gärningen skulle leda till den ifrågavarande följden.

I åberopat **sakkunnigutlåtande**, upprättat av vittnet Henrik Jönsson, anges under rubriken "Brand- och rökspridningsrisk samt risk för människors liv och hälsa" följande.

"Om inte räddningstjänsten eller någon annan påverkat brandförloppet hade ett troligt scenario varit att

- De brandgaser som spridits in på vinden, där ansamlats, brett ut sig över hela eller delar av vindsutrymmet och orsakat en antändning om temperaturen stigit över den för materialet på vinden aktuella självantändningstemperaturen (den s.k. termiska tändpunkten)*
- Branden som spridits in genom fasaden troligen spridits vidare in i byggnaden och där medfört att brännbart material som väggar, golv och inredning involverats i branden och bidragit till att bета brandgaser, där ansamlats, brett ut sig över hela eller delar av lokalerna i byggnaden och orsakat en antändning om temperaturen stigit över den för materialet i lokalen aktuella självantändningstemperaturen (den s.k. termiska tändpunkten).*

Skulle någon av ovanstående punkter ha inträffat hade det medfört att hela byggnaden troligen skulle brinna okontrollerat. Vilket i sin tur skulle generera en hög strålningsvärme och en kraftig rökutveckling med het och giftig brandrök innehållande glödandepartiklar.

Vid en sådan okontrollerad brand skulle det ha förelegat risk för rök- och brandspridning framförallt i den riktning viden drivit brandröken. I aktuell händelse, med de omständigheter som fanns vid det aktuella tillfället, är det främst byggnaden som ligger söder om branddrabbad byggnad, Prästgatan 44 E, som risk förelegat. Detta med tanke på att vinden låg mot byggnaden, det korta avståndet, det dokumenterade uppgifterna om att byggnadens brandvägg är påverkad. I andra hand har det förelegat risk för rök- och brandspridning till byggnaden norr om branddrabbad byggnad, Prästgatan 42 B-D. Att det skulle ha förelegat risk för rök- och brandspridning till träbyggnaden 44 B-D, som ligger väster om den branddrabbade byggnaden kan inte heller uteslutas.

Sådan möjlig spridning skulle ske genom att bета brandgaser letar sin in i en eller flera av byggnaderna genom otätheter och där ansamlas och antänder sås om tidigare beskrivits eller att glödande partiklar som förts med röken antänder brännbart material och bidrar till på det stället en brandspridning.

Om brand skulle spridas till någon av de ovanstående nämnda närliggande byggnaderna kan det inte uteslutas att brand sedan skulle spridas vidare till för dessa närliggande byggnader så att delar eller hela kvarteret skulle involveras i branden.

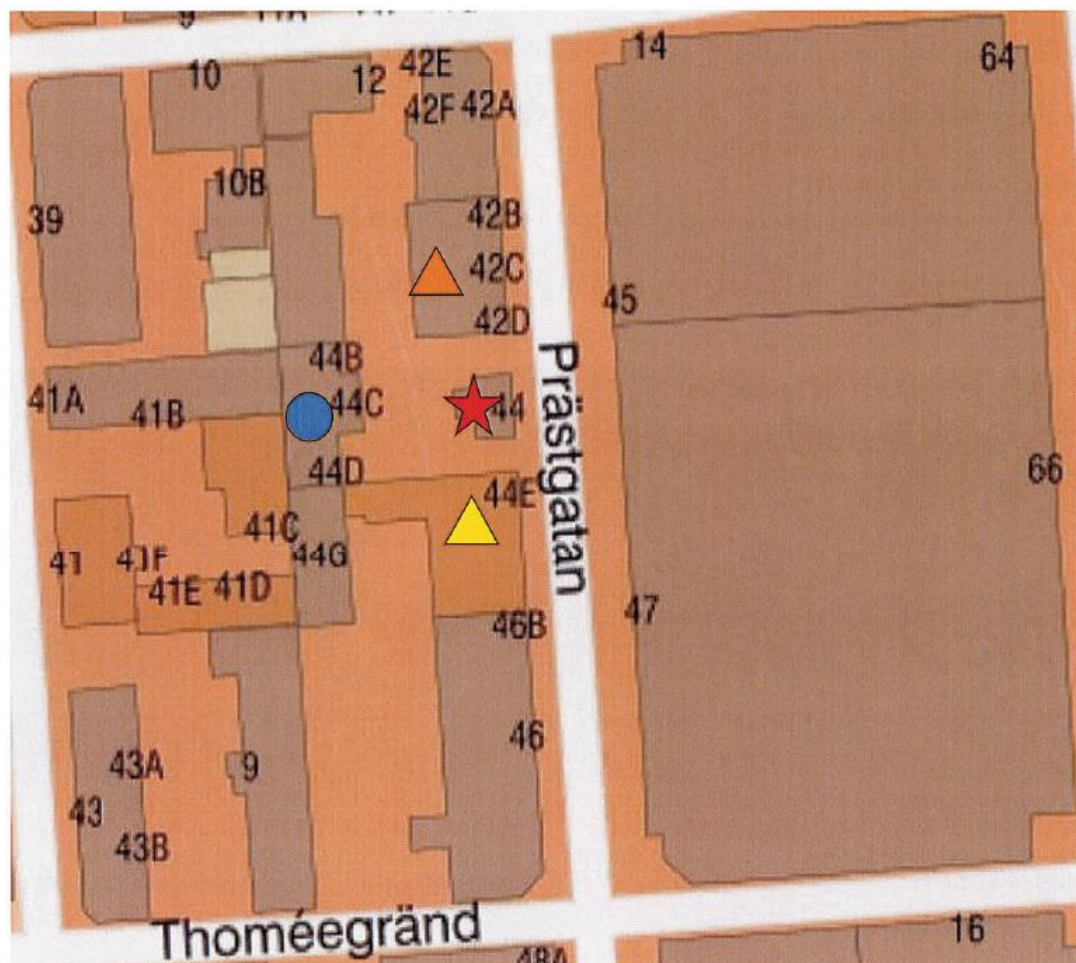
Enligt ovanstående resonemang är bedömningen att det har förelegat risk för rök och brandspridning till närliggande byggnader samt att det har förelegat risk för människors liv och hälsa i de närliggande byggnaderna.”

Vittnet Henrik Jönsson, som upprättat det åberopade sakkunnigutlåtandet, har i förhör uppgett i huvudsak följande. Hans uppdrag efter branden var att få fram vad som skulle ha skett på Prästgatan om räddningstjänsten inte hade gjort något åt branden. När han i sitt utlåtande angett att det förelegat en fara för rök- och brandspridning samt fara för människors liv och hälsa har han med uttrycket ”förelegat en risk” menat att det var mer åt det troliga hållet att en viss följd skulle hända och med uttrycket ”att risk inte kan uteslutas” menat att det var mer osannolikt att följden skulle hända men att det ändå fanns en risk som inte kunde uteslutas. Han har utifrån vad som angetts i den till sakkunnigutlåtandet bifogade händelserapporten där det anges; *”Använder skärsläckare, dimspik, cafs och lämpning men inget bryter händelseförloppet, tvingats övergå i att prioritera bort den drabbade fastigheten för att skydda intilliggande fastigheter. Jag vill undvika att fastigheten blir övertänd med risk för strålningsvärme, beta brandgaser (brandspridning) som följd, diskuterar i samråd med de andra SL och beslutar därför att vi behöver en grävmaskin för att riva oss in i byggnaden och släcka inifrån och succesivt.”* uppgett att detta påvisar att man var rädd för en övertändning med spridning som följd men att det dock är svårt att säga när tidsmässigt olika följd effekter skulle ha inträffat. Det var först när hela byggnaden hade antänts som det fanns en risk att de angivna scenarierna skulle inträffa. Det i utlåtandet bedömda brandförloppet och en total antändning av byggnaden på Prästgatan 44 skulle ha skett tidigare om räddningstjänsten inte kommit till platsen. De angivna scenarierna skulle ha skett inom 5 minuter eller 30 minuter, inte efter flera timmar. Det bedömdes att det fanns en risk för att den brandhärjade byggnaden, Prästgatan 44, skulle övertändas. Vid riskbedömningen för spridning till omkringliggande byggnader tog han hänsyn till materialet i dessa. Det gjordes inte någon faktisk platsundersökning av omkringliggande byggnaders material utan

uppgifterna härom fick de information om. Genom den informationen fick de veta att byggnaderna på Prästgatan 44 E samt 42 B-D hade trästomme och spånisolering samt en öppen vind. Att brandväggen på byggnaden med adressen Prästgatan 44 E varit utsatt för åverkan har spelat in vid riskbedömningen. Man uppmärksammade även rök inne i byggnaden på Prästgatan 44 E, i restaurangen på nedersta våningen, så det hade rent faktiskt kommit in rök i denna närliggande byggnad. Vindstyrkan är en faktor som påverkar en brand på så sätt att brandförloppet kan bli häftigare och även på så sätt att risken för spridning ökar åt det håll som vinden blåser.

Av den skriftliga bevisningen; framförallt sakkunnigutlåtande, fotografier, samt vittnet Henrik Jönssons uppgifter anser tingsrätten att det är bevisat att det förelåg en konkret fara för att branden skulle sprida sig till byggnaderna på Prästgatan 44 E, som också låg i vindens riktning sett från den brandhärjade byggnaden, samt även till byggnaden på Prästgatan 42 B-C. Avstånden mellan den brandhärjade byggnaden och dessa byggnader har varit så pass kort att det får antas att brandgaser, strålningsvärme eller glödande partiklar hade kunnat få dessa byggnader att antända om inte räddningstjänsten kommit till platsen. Däremot anser tingsrätten inte att det är visat att risken för att branden skulle sprida sig till byggnaden på Prästgatan 44 B-D varit tillräckligt konkret och överhängande för att farerekvisitet i straffbestämmelsen ska anses vara uppfyllt.

Av den åberopade utrymningspromemorian samt kartbild i sakkunnigutlåtande, se nedan, framgår vilka personer som befann sig i byggnaderna på Prästgatan 44 E respektive Prästgatan 42 B-D samt hur byggnaderna förhåller sig till den brandhärjade.

Figur 3 Översiktskarta som visar närliggande byggnader i förhållande till den branddrabbade byggnaden. Branddrabbad byggnad markerad med röd stjärna. Byggnader som evakuerades är markerade med orange och gul triangel. Närliggande byggnad med träfasad markerad med blå punkt. Karta hämtad från räddningstjänstens verksamhetssystem Daedalos, 2021-01-12.

Men hänsyn till att tingsrätten kommit fram till att det fanns en risk för att branden skulle sprida sig till de byggnader där det fanns människor har det också funnits en fara för deras liv och hälsa. Branden skedde nattetid när det kan antas att de flesta sover och därmed är risken stor att de personer som fanns i omkringliggande byggnader inte skulle ha upptäckt eventuell rök och brand i tid för att undgå skador m.m.

Hade Per Englund uppsåt till gärningen?

Per Englund har i förhör uppgett att hans avsikt inte var att skada någon annan person, att han inte hade kunskap om eventuella brandskydd i omkringliggande byggnader, att han inte kunde veta om den byggnad som han tände eld på hade något kulturhistoriskt

värde och att han därmed inte hade uppsåt att orsaka större skada än den som faktiskt skedde och inte heller till att egendomen skulle ha en särskild betydenhet. Han har bland annat berättat att han innan han anlade branden försökte försäkra sig om att det inte var fråga om en bostad utan en företagslokal.

Utifrån de uppgifter Per Englund berättat är det utrett att han valt aktuell byggnad efter viss planering. Han har inte på något sätt efter att han satt eld på byggnaden återvänt för att se hur omfattande branden blev, larmat räddningstjänst eller på annat sätt agerat för att försäkra sig om att det endast var hans huvudsyfte som uppnåddes, dvs. att orsaka en brand som innebar att han gjorde sig skyldig till brottet mordbrand. Av utredningen framgår att han passerat byggnaden vid flertalet tillfällen innan han tände eld och han måste då ha kunnat iaktta att omkringliggande byggnader låg så pass nära att det fanns en risk att branden kunde spridas till någon av dessa. Han måste också ha insett, eller i vart fall varit likgiltig inför, att det kunde finnas människor i de omkringliggande byggnaderna. Han har därmed haft uppsåt till gärningen i sin helhet.

Ska gärningen rubriceras som grov mordbrand?

Åklagaren har gjort gällande att brottet ska bedömas som grovt med påståendet att ”branden anlagts i ett tätbebyggt samhälle, där den lätt kunnat sprida sig samt inneburit fara för flera människor och för egendom av särskild betydenhet”.

Enligt 13 kap. 2 § andra stycket brottsbalken ska vid bedömningen av om brottet är grovt särskilt beaktas om branden anlagts i tätbebyggt samhälle, där den lätt kunde sprida sig, eller annars inneburit fara för flera människor eller för egendom av särskild betydenhet.

De i bestämmelsen om grov mordbrand nämnda kvalifikationsgrunderna utgör inte rekvisit i egentlig mening, utan omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av om brottet är grovt. Eftersom mordbrand är ett farebrott är det för gradindelningen inte avgörande om faran har förverkligats. Det betyder att ett brott inte behöver bedömas som grovt bara därför att en eller flera av de uppräknade faktorerna

föreligger. På motsvarande sätt kan ett brott i princip vara att bedöma som grovt även om ingen av de angivna faktorerna föreligger.

Kvalifikationsgrunden som avser brand som anlagts i tätbebyggt samhälle tar sikte på endast sådana fall där spridningsrisken varit avsevärd. Med fara för egendom av särskild betydenhet avses att den hotade egendomen är av särskilt stor omfattning eller ekonomiskt av större värde eller att den i kulturellt eller annat hänseende är särskilt betydelsefull.

Byggnaden på Prästgatan 44 var belägen i centrala Östersund, där bebyggelsen var tät. Av fotografier, uppgifter i sakkunnigutlåtande och uppgifter som vittnet Henrik Jönsson lämnat framgår att den antända byggnaden låg mycket nära andra byggnader. Henrik Jönsson har uppskattat avståndet till byggnaderna söder om och norr om den eldhärjade till mellan 5 och 7 meter. Han har på fråga från försvararen dock uppgett att han inte mätt upp avståndet utan att han gjort en uppskattning. Tingsrätten anser att det inte finns anledning att inte lägga de uppgifter som Henrik Jönsson lämnat muntligt och i sitt utlåtande till grund för sin bedömning av hur platsen såg ut och avståndet till omkringliggande byggnader. Med beaktande av den eldhärjade byggnadens konstruktion, såsom den beskrivits i sakkunnigutlåtandet ("timrad stomme med putsad fasad (rappad på vass) och spånisolerade innerväggar och vind"), och det i sakkunnigutlåtandet angivna brandförloppet anser tingsrätten att det är visat att det varit fråga om en brand i tätbebyggt samhälle där det funnits en avsevärd risk för att branden skulle kunna sprida sig.

Som angetts tidigare har tingsrätten kommit fram till att det förelåg fara för annans liv eller hälsa både vad gäller de människor som befann sig i byggnaden både söder om och norr om den eldhärjande. I byggnaden på Prästgatan 44 E framgår av åberopat utrymningspm att det fanns två personer. Av sakkunnigutlåtandet har denna byggnad varit den som i första hand varit utsatt för risk för spridning av elden. I sakkunnigutlåtandet anges att vindhastigheten vid midnatt uppgick till 7 m/s och att den vid kl. 02.00 uppgick till 5 m/s. Vidare anges i utlåtandet att brandröken inledningsvis fördes söderut för att efter någon timme cirkulera runt och stiga mer rakt

upp. I byggnaden norr om den eldhärjade, Prästgatan 42 b-D, fanns enligt utrymningspm fem personer i byggnaden när branden härjade. Med hänsyn till uppgifterna om vindförhållandena och då det inte framkommit något om att den byggnaden hade någon brist i brandväggen synes faran för de människor som befann sig i byggnaden på Prästgatan 42 B-D ha varit något mindre. Även om det har konstaterats att det förelegat en konkret fara för både omkringliggande byggnader i nordlig och sydlig riktning och de personer som fanns i byggnaderna är det svårt att bedöma hur överhängande faran har varit, i vart fall då det gäller faran för människors liv och hälsa, då det saknas utredning om utrymningsvägar, brandlarm etc. Denna oklarhet ska inte falla tillbaka på Per Englund utan på åklagaren.

Åklagaren har vad det gäller egendomens särskilda betydenhet åberopat värderingsuppgifter inhämtade av utredare hos polisen från mäklare som utifrån kvadratmeterpris för villor i området uppskattat värdet till 4 000 000 kr. Den åberopade mäklarvärderingen beaktar tingsrätten med viss försiktighet då underlaget synes ha byggts på statistiska uppgifter avseende villor. Den brandhärjade byggnaden var inget bostadshus. Vidare har åklagaren till styrkande av denna omständighet åberopat kostnadsberäkning för en återuppbyggnad av byggnaden. Enligt denna beräkning skulle kostnaden uppgå till drygt 5 500 000 kr exklusive mervärdesskatt. Den åberopade kostnadskalkylen avseende en återuppbyggnad av byggnaden tillsammans med den åberopade värderingen visar dock att det ekonomiska värdet uppgick till ett belopp på flera miljoner. Därutöver framgår av främst regeringens beslut gällande detaljplan för aktuell fastighet att den brandhärjade byggnaden tillsammans med annan liknande äldre bebyggelse i staden utgjorde ett riksintresse.

Sammantaget föreligger flera omständigheter som talar för att brottet ska kunna rubriceras såsom grovt. Vid gradindelade brott är varje grad att se som en egen brottstyp med en egen straffskala. Högsta domstolen har i avgörandet NJA 2019 s 492 uttalat sig om gradindelning och relationen till straffvärdebedömningen. I princip måste gradindelningen ske innan den konkreta straffvärdebedömningen görs. När det vid en brottstyp finns s.k. kvalifikationsgrunder som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om brottet är grovt tar rubriceringen sin utgångspunkt i dessa

omständigheter. En samlad bedömning måste emellertid alltid göras. Det betyder att det inte är nödvändigt att kvalificera brottet som grovt när någon av de angivna omständigheterna föreligger och heller inte uteslutet att bedöma brottet som grovt i fall där ingen av de angivna omständigheterna är för handen. För att ett brott ska bedömas som grovt i sistnämnda fall krävs emellertid i princip att omständigheterna i det enskilda fallet framstår som försvårande i motsvarande grad som normalt gäller i de fall som anges i lagens exemplifiering. Högsta domstolen uttalar i ovan angivna avgörande med hänvisning till tidigare praxis (NJA 2018 s. 1010 p.18) att det dock råder ett nära samband mellan gradindelning och straffvärdebedömning och vidareutvecklar detta enligt följande. Att det råder ett nära samband beror på att gradindelningen i mer svårbedömda fall inte kan göras utan att det sker en värdering av hur allvarlig brottsligheten är. Den samlade bedömning som alltid måste göras kommer alltså ytterst – med reservation för att vissa faktorer som påverkar straffvärdet saknar betydelse för gradindelningen – att bygga på en värdering av om straffvärdet i det enskilda fallet med beaktande av förekommande kvalifikationsgrunder är sådant att det är motiverat att döma för grovt brott. Utgångspunkten för gränsdragningen mellan mordbrand och grov mordbrand är de kvalifikationsgrunder som nämns i 13 kap. 2 § BrB. Det förhållandet att mordbrand är ett farebrott förstärker emellertid – eftersom fara inte är någon entydig företeelse – behovet av att vid gradindelningen göra en samlad bedömning där hänsyn tas till omständigheterna i det enskilda fallet. Till att börja med kan det som faran avser värderas, både kvalitativt och kvantitativt. Fråga kan vara om fara för liv eller hälsa eller för egendom. Fara för liv eller hälsa kan vidare avse en eller flera människor, och fara avseende egendom kan avse egendom av olika omfattning och betydelse. Vidare kan faran härutöver i sig vara större eller mindre. Fråga kan vara om fara som uppfyller kravet på konkret fara men inte så mycket mer. Men faran kan också vara särskilt påtaglig. Det är alltså nödvändigt att göra en närmare bedömning av i vilken grad den fara som har förelegat i det enskilda fallet är kvalificerande. Att t.ex. flera människor utsatts för fara kan därmed i sig inte vara avgörande vid gradindelningen (jfr prop. 1992/93:141 s. 42). Hänsyn måste vidare tas till hur nära faran var att förverkligas. Motsvarande bedömningar av faran måste naturligtvis göras också vid bedömandet av straffvärdet inom ramen för den tillämpliga straffskalan.

Såsom tingsrätten angett ovan har Per Englund genom att anlägga branden orsakat omfattande förstörelse av egendom med både högt ekonomiskt värde och av kulturhistoriskt värde. Hans handlande har också inneburit fara för att annan värdefull egendom skulle komma till skada samt fara för att fler människor skulle komma till skada eller i värsta fall dö. Branden har anlagts vid midnatt vilket minskat förutsättningarna för att den skulle upptäckas. Spridningsrisken till omkringliggande byggnader har dock, såsom framgår av sakkunnigutlåtandet och vittnesuppgifter, bedömts uppkomma först när byggnaden brunnit kraftigt. Då branden skedde i centrala Östersund får det anses sannolikt att den skulle ha upptäckts inom inte allt för lång tid. Det måste med beaktande härav anses som att faran för att människor i omkringliggande byggnader skulle skadas eller liknande inte har varit överhängande stor, även om den varit konkret. Detsamma gäller faran för att omkringliggande byggnader skulle skadas eller förstöras. Vid en sammantagen bedömning av samtliga omständigheter anser tingsrätten att det trots att flera försvårande omständigheter föreligger och straffvärdet ligger långt över minimistraffet för mordbrand att brottet inte ska rubriceras såsom grovt.

Oavsett bedömning av hur brottet ska rubriceras anser tingsrätten att Per Englund har i vart fall varit likgiltig inför de försvårande omständigheterna som gjorts gällande vilket har betydelse för bedömningen av brottets straffvärde. Han har varit fullt medveten om hur det såg ut på platsen och byggnadernas förhållande till varandra, han har som angetts ovan i vart fall varit likgiltig inför risken att det kunde finnas människor i omkringliggande byggnader och han har kunnat iaktta hur byggnaderna såg ut. En sak är att han inte kunde ha kännedom om regeringens beslut och uttalanden om att den brandhärjade byggnaden utgjorde en del av bebyggelse av riksintresse men han har kunnat iaktta rent faktiskt hur byggnaden såg ut.

Åtalspunkt 2 – olaga hot mot Patrik Andersson och Stefan Nerpin samt brott mot knivlagen

Olaga hot

Bakgrunden till att Patrik Andersson och Stefan Nerpin konfronterade Per Englund har beskrivits under rubriken ”Bakgrund och vad som inledningsvis är klarlagt”. Per Englund har vidgått målsägandenas uppgifter om att han hade stulit dryck på hotell Z, nycklar på hotell Jänteborg samt att han inte avsåg att betala för sina hotellbokningar. De båda målsägandena har på ett samstämmigt och detaljerat sätt beskrivit händelseförloppet när Per Englund smet ut från hotellet och konfronterades av Patrik Andersson. Patrik Andersson har berättat att han uppgav för Per Englund att han ägde hotellet samt att han ville ha betalt och att han ville ha tillbaka sina nycklar. Både Patrik Andersson och Stefan Nerpin har beskrivit att Per Englund i samband med denna konfrontation stoppat handen innanför jackan och sagt ”jag är beväpnad”. Per Englund har förnekat att han gjort detta.

Tingsrätten anser att målsägandenas uppgifter stödjer varandra på sådant sätt att det är bevisat att Per Englund agerat i enlighet med det som åklagaren påstått. Utifrån omständigheterna vid händelsen kan det inte anses som att det har varit fråga om en situation där han haft fog för att värja sig. Enligt Per Englunds egna uppgifter har han förstått syftet med Patrik Anderssons och Stefan Nerpins konfrontation. Att i en sådan situation uttala att man är beväpnad utgör ett olaga hot då det kunde förväntas att mottagaren skulle känna allvarlig rädsla för sin säkerhet till person.

Att hotet riktats mot Patrik Andersson anser tingsrätten utrett. Däremot anser tingsrätten att det inte är visat att hotet även varit riktat mot Stefan Nerpin. Att han uppfattat uttalandet och känt sig hotad betvivlar inte tingsrätten. Däremot är det allt för oklart om vad Per Englund uppfattat om Stefan Nerpins närvaro just vid detta tillfälle och hans avsikt om att Stefan Nerpin uppfattade vad han gjorde och sa. Åtalet avseende olaga hot mot Stefan Nerpin ska därför ogillas men Per Englund ska dömas för gärningen mot Patrik Andersson.

Brott mot knivlagen

Per Englund har vidgått att han hade en kniv i botten på väskan när han greps av polis i centrala Östersund efter flykten från hotellet. Han har berättat att han hade med sig kniven i väskan för sin säkerhet eftersom han var avviken från rättspsykiatri. Han har

vidare berättat att han slet med sig väskan i all hast när hotellägarna knackade på hans dörr för att konfrontera honom. Utifrån de uppgifter som Per Englund lämnat är det utrett att hans innehav av kniven inte varit befogat. Även om han i just den stund som han hade kniven i väskan vid gripandet inte tänkte på att den fanns där har han varit fullt medveten om att han förvarat den där under den tid han varit avviken och att det inte bara varit när han befann sig på hotellrummet. Tingsrätten anser att det är helt klarlagt att han i vart fall varit oaktsam beträffande omständigheterna och även att han varit likgiltig inför att han hade kniven på allmän plats. Han ska därför dömas även för detta brott.

Åtalspunkt 3 – hot mot tjänsteman mot Sverker Svensson

Per Englund har vidgått att det är han som skickat i vart fall några av de sms som åklagaren påstått utgör hot om våld mot målsäganden Sverker Svensson, hans barn och egendom. Genom de hördas uppgifter samt åberopad förteckning över telefonnummer är det utrett att alla sms har skickats från Per Englund. Tingsrätten konstaterar inledningsvis att hot om våld på egendom eller annan person än skyddsobjektet inte faller under straffbestämmelsen i 17 kap. 1 § brottsbalken.

För ansvar enligt 17 kap. 1 § brottsbalken krävs inte, såsom för ansvar enligt bestämmelsen om olaga hot i 4 kap. 5 § brottsbalken, att hotet om våld har varit ägnat att framkalla allvarlig rädsla (tidigare fruktan) hos målsäganden eller att hotet för den hotade inneburit eller framstått som trängande fara. Vad som krävs för straffansvar för hot mot tjänsteman är att det är fråga om hot om våld som innefattar åtminstone misshandel eller ett allvarligt betvingande av personens rörelsefrihet, exempelvis olaga frihetsberövande, samt att hotet framstår som allvarligt menat.

Sverker Svensson har uppgett att han upplevde meddelandena som synnerligen otrevliga och har därutöver berättat i huvudsak följande om vad som skedde. Under helgen innan han fick meddelandena fick han ett telefonsamtal till sin hemtelefon där den som ringde sa ”sätter du på kaffe?”. Den 23 november 2020 ringde Per Englund till Sverker Svensson på hans tjänstetelefon och uppgav att han var avviken samt att han ville diskutera en förflyttning till annan klinik. Sverker Svensson sa till Per Englund

vilka åtgärder för förflyttning som vidtagits, att det var brist på andra vårdplatser och att det inte fanns någon egentlig grund för byte av vårdplats. Det var efter detta samtal som telefonmeddelandena började rulla in. Sverker Svensson förstod att Per Englund hade gjort vissa efterforskningar om honom och hans familj eftersom han nämnde vilka bilar de hade och namnet på hans sambos företag. Sverker Svensson fick vidta flera skyddsåtgärder med anledning av de hotfulla meddelandena och händelsen har påverkat honom och hans familj mycket. Sverker Svensson upplevde att hoten var dels en hämnd för tidigare åtgärder och beslut, dels för att påverka honom inför framtida åtgärder vad gällde vården av Per Englund.

Per Englund har gjort gällande att han skickade meddelandena för att reta Sverker Svensson och att hans avsikt inte var att hota honom samt att han inte avsåg att verkställa något av det han skrev. Tingsrätten konstaterar att gärningsmannens avsikter att verkställa hotet saknar betydelse för straffbarheten. Mot bakgrund av innehållet i meddelandena, parternas relation och tidigare förehavanden anser tingsrätten att hotelserna framstår som allvarligt menade och att Per Englund måste ha förstått detta.

Utifrån de uppgifter som Per Englund och Sverker Svensson lämnat samt innehållet i textmeddelandena är det visat att meddelandena har skickats till Sverker Svensson i egenskap av chefsöverläkare och inte som privatperson.

Av utskrifter av sms framgår att meddelanden skickats kl. 19.23 den 25 november (åtalpunkt 3.1), kl. 05.36 den 26 november (åtalpunkt 3.2), kl. 06.42 den 27 november (åtalpunkt 3.3), kl. 07.10 (åtalpunkt 3.4) och slutligen kl. 06.57 (åtalpunkt 3.5). Meddelandena i åtalpunkt 3.3 och 3.4 har skickats i ett sådant nära tidssamband att det får bedömas som en gärning. Vad avser åtalpunkt 3.5 är det oklart om meddelandet skickats den 27 eller den 28 november. Denna oklarhet ska tolkas till Per Englunds fördel och annat är därmed inte utrett än att även detta sms ligger i sådant nära tidssamband med övriga två meddelanden som skickades på morgonen den 27 november att även detta ska anses ingå i samma gärning.

De respektive gärningstillfällena har innefattat hot om våld mot skyddsobjektet Sverker Svensson. I meddelandet skickat den 25 november skrivs bland annat "...då ska man ha stryk. Därför svarar jag med samma mynt som dig jag skiter i om jag ska dra dig ut ur huset...beter man sig som dig har man inga tänder kvar.". I meddelandet skickat den 26 november uttrycks ett hot om att huset ska brinna. Tingsrätten anser att även detta är ett hot om våld mot Sverker Svensson och inte endast ett hot om att skada egendom. Bedömningen görs utifrån det hot om våld som Per Englund ger uttryck för generellt i sina meddelanden. I meddelandena skickade den 27 november skrivs bland annat att han ska skära fingrarna och sätta spikar i knäskålarna. Tingsrätten anser mot bakgrund av det anförda att Per Englund ska dömas för hot mot tjänsteman vid tre tillfällen.

Påföljd

Per Englund finns med under 8 avsnitt i belastningsregistret.

Han döms nu för mordbrand, olaga hot, brott mot knivlagen samt hot mot tjänsteman vid tre tillfällen. Det allvarligaste brottet är mordbrand och straffvärdet för detta brott har störst inverkan på det samlade straffvärdet. Enligt 29 kap. 1 § andra stycket brottsbalken ska vid bedömningen av straffvärdet beaktas den skada, kränkning eller fara som gärningen inneburit, vad den tilltalade insett om detta samt de avsikter eller motiv som han eller hon haft. Det ska vidare särskilt beaktas om gärningen inneburit ett allvarligt angrepp på någons liv eller hälsa eller trygghet till person. I 29 kap. 2 och 3 §§ brottsbalken anges omständigheter som särskilt ska betraktas vid bedömningen av straffvärdet. Av intresse i nu aktuellt mål är framförallt bestämmelsen i 29 kap. 3 § andra punkten brottsbalken. Där föreskrivs att såsom förmildrande omständigheter vid bedömningen av straffvärdet ska särskilt beaktas om den tilltalade till flöjd av en allvarlig psykisk störning haft nedsatt förmåga att inse gärningens innebörd eller att anpassa sitt handlande efter en sådan insikt eller annars till följd av en psykisk störning, sinnesrörelse eller av någon annan orsak haft nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande.

I inhämtat rättspsykiatriskt utlåtande från den 17 februari 2021 anges att Per Englund inte begått mordbranden under påverkan av en allvarlig psykisk störning och att han inte led av en allvarlig psykisk störning vid utredningstillfället. Det anges i yttrandet att Per Englund vid tiden för gärningen uppfyllde kriterierna för lindrig intellektuell funktionsnedsättning, personlighetssyndrom av antisocial typ samt alkoholbrukssyndrom och att dessa diagnoser gemensamt ger ett bristande omdöme. Det har dock inte bedömts att dessa omständigheter hos Per Englund medför en total avsaknad av konsekvenstänkande eller förlust av handlingskontroll. I inhämtat yttrande från Rättsliga rådet över det rättspsykiatriska utlåtandet anges att Socialstyrelsen inte gjort någon annan bedömning.

Det får genom den utredning som finns i målet anses vara klart och tydligt utrett att Per Englund inte led av en allvarlig psykisk störning vid gärningen. Utifrån vad som framkommit i målet, bland annat att det inte varit fråga om en impulshandling samt uppgifterna om de diagnoser Per Englund hade, anser tingsrätten att hans psykiska störning endast i ringa mån påverkar straffvärdebedömningen.

Tingsrätten anser att straffvärdet för mordbranden uppgår till cirka fem års fängelse. Övrig brottslighet påverkar det samlade straffvärdet endast i mindre utsträckning varför straffvärdet för samtliga gärningar som Per Englund döms för uppgår till fem års fängelse. Det föreligger inte förhållanden som ger anledning till att vid straffmätningen frånga straffvärdet.

Som ovan angetts får det anses som utrett att Per Englund inte lider av en allvarlig psykisk störning i den mening som avses i 30 kap. 6 § brottsbalken. Det föreligger därför inget hinder mot att döma honom till fängelse. Med beaktande av brottslighetens höga straffvärde kan någon annan påföljd än fängelse inte komma i fråga. Per Englund döms därför till fem års fängelse.

Skadestånd

Patrik Andersson och Stefan Nerpin

Eftersom åtalet avseende olaga hot mot Stefan Nerpin ogillas har han inte heller rätt till det skadestånd, i form av kränkningersättning, som han begärt. Vad gäller Patrik Anderssons yrkande avseende kränkningersättning gör tingsrätten följande bedömning. För att ha rätt till kränkningersättning ska målsäganden ha varit utsatt för en allvarlig kränkning i samband med brott. I förevarande fall anser tingsrätten att Patrik Andersson genom sitt påbörjade envarsgripande har haft en viss beredskap för hur Per Englund skulle kunna agera. Det är också utifrån de hördas uppgifter klarlagt att Patrik Andersson efter att hotet uttalades sprang efter Per Englund. I och för sig har han uppgett att detta berodde på att hans fru tog upp jakten på Per Englund och att han ville skydda henne från gärningsmannen då hon inte hört hotet. Sammantaget anser tingsrätten att omständigheterna inte varit sådana att det föreligger rätt till kränkningersättning och även Patrik Anderssons yrkande ska därför avslås.

Sverker Svensson

Sverker Svensson har yrkat skadestånd avseende kränkningersättning med 20 000 kr. Att han genom gärningarna varit utsatt för en allvarlig kränkning råder ingen tvekan om. Vid bedömningen av vilket belopp som skälig ersättning ska uppgå till ska dock hänsyn tas till det nära tidssamband som förelegat mellan gärningarna. En helhetsbedömning ska göras vid bestämmande av beloppet. Med hänsyn till vad som förevarit tidigare mellan parterna och innehållet i hoten anser tingsrätten att det varit fråga om en allvarlig kränkning som ger rätt till ersättning som överstiger vad som normalt utgår vid telefonhot. Tingsrätten anser att skälig ersättning uppgår till 10 000 kr.

Förverkanden

Det är inte uppenbart oskäligt att den ifrågavarande kniven förverkas från Per Englund. Yrkandet om förverkande ska därför bifallas.

De i beslag från Per Englund tagna skorna ska bestå till dess domen vinner laga kraft. De ska därefter återlämnas till honom.

Sekretess

Uppgifter i det rättspsykiatriska utlåtandet och yttrandet från Rättsliga Rådet har föredragits inom stängda dörrar, förutom vad avser slutsatserna. Sekretessen för de uppgifterna ska bestå i målet.

Övrigt

Då Per Englund döms för brott med fängelse i straffskalan ska han betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

Per Englund har begärt ersättning för kostnad i samband med den av tingsrätten inhämtade rättspsykiatriska utredningen. Av den ingivna fakturan framgår inte att fakturerat belopp avsett kostnad just härför. Dessutom saknas laglig grund för att besluta om ersättning för den angivna kostnaden. Enligt 9 § förordningen (1991:1413) om rättspsykiatrisk undersökning ska den som anmanats att inställa sig för att genomgå rättspsykiatrisk undersökning ha rätt till ersättning av allmänna medel för resekostnader och traktamente. Rätt till annan ersättning anges inte. Inte heller bestämmelserna om rättegångskostnader i 31 kap. rättegångsbalken ger stöd för att bevilja sådan ersättning. Eventuell invändning mot Västra Götalandsregionens faktura får därmed göras mot regionen.

Den av advokat Miran Crnalic begärda ersättningen för sitt arbete som offentlig försvararen är skälig, efter justering på grund av felräkning av arvodesbelopp, och ska tillerkännas honom. Ersättningen får fördelas mellan honom och den substituerande försvararen advokaten Anders Sjögren. Kostanden för försvararen ska betalas av staten men hänsyn till att Per Englund döms till ett långt fängelsestraff och får antas ha begränsade ekonomiska förutsättningar för att själv stå någon del av kostnaden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 25 februari 2022.

På tingsrättens vägnar

Maria Lewandowski

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19790927-7811	Datum för dom/beslut 2022-02-04
Efternamn Englund	Förnamn PER Daniel Joakim

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2020-12-30	2021-01-14
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Storgatan 6

Telefon

063-15 06 00

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 708

831 28 Östersund

E-postostersunds.tingsratt@dom.se**Webbplats**www.ostersundstingsratt.domstol.se

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.